

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120212176
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7120212176.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: Ing. Ján Urban, nar. 3.9.1971, bytom: Štefánikova 969/14, 040 01 Košice, občan SR, zastúpený JUDr. Mariánom Juskom, advokátom, so sídlom Račí potok 3, 040 01 Košice, proti žalovanému: H., nar. X.X.XXXX, bytom: W. S. XXX, XXX XX W., občan SR, zastúpený JUDr. Ladislavom Barnom, advokátom, so sídlom Čajakova 5, 040 01 Košice, v konaní o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 6.700,- Eur s príslušenstvom

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 6.600 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietť.
- III. Žalobcovi priznávať voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 97,02 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 16.11.2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 6.700,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobca v žalobe tvrdil, že v mesiaci jún 2017 ho žalovaný oslovil s prosbou o pôžičku na podnikateľské účely. Keďže žalovaný je bratranec žalobcu, finančné prostriedky vybral z peňažného ústavu aj so stratou zmluvných úrokov, kde ich mal viazané. Žalovaný si na základe zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 30.6.2017 požičal finančné prostriedky vo výške 4.000,- Eur, ktoré mu boli odovzdané pri podpise zmluvy. V zmysle zmluvy bola splatnosť pôžičky stanovená na deň 31.7.2017 spolu so zmluvným mesačným úrokom vo výške 1%, čo činilo 40,- Eur. Pre prípad, ak by žalovaný včas nevrátil dlh, uzavreli dohodu, podľa ktorej bol žalovaný povinný uhradiť mu zmluvnú pokutu vo výške 5% mesačne z istiny za každý i začatý mesiac omeškania. V tom čase mal na termínovom sporiacom účte sumu 118.517,22 Eur zhodnocovanú 1% ročne, o ktorú čiastku výberom 4.000,- Eur za pôžičku pre žalovaného prišiel, keďže úročené sa pripísalo len v prípade nečerpania uložených finančných prostriedkov. Žalovaný sa dostal do omeškania, nekomunikoval so žalobcom ani prostredníctvom spoločnosti D.A.S., kde mal uzavreté poistenie právnej ochrany. Žalobou podanou na Okresnom súde Košice I sa domáhal vydania rozsudku na zaplatenie istiny so zmluvným úrokom, ako aj úrokmi z omeškania, kedy súd rozhodol rozsudkom pre uznanie spolu s dopĺňacím rozsudkom a zaviazal žalovaného zaplatiť mu istinu v celom rozsahu so zmluvným úrokom, ako aj s úrokom z omeškania. Dňa 30.7.2020 žalovaný uhradil sumu 3.000,- Eur na jeho účet, čo bolo zohľadnené i vo vyššie spomenutých rozsudkoch a následne dňa 30.9.2020 uhradil 1.040,- Eur. V zmysle zmluvy o pôžičke si žalobca uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 5% mesačne z istiny za každý i začatý mesiac omeškania a to od mesiaca november 2017 zo sumy 4.000,- Eur do zaplatenia, sumy 3.000,- Eur teda do 30.7.2020, čo činí za 33 mesiacov sumu 6.600,- Eur a od 31.7.2020

do zaplataenia zo sumy 1.000,- Eur čo činí za dva začaté mesiace 100,- Eur. Celkovo si uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 6.700,- Eur.

3. Tunajší súd vydal dňa 9.12.2020 platobný rozkaz č.k. 35C/38/2020-24, proti ktorému žalovaný podal riadne a včas odpor podaním zo dňa 19.1.2021, kde uviedol, že namieta nárok žalobcu v celom rozsahu a neuznáva ho. Nie je pravdou, že by žalovaný uzatvoril so žalobcom dohodu o zmluvnej pokute vo výške 5% mesačne z istiny za každý i začatý mesiac omeškania. Takéto ustanovenie do zmluvy o pôžičke zo dňa 30.6.2017 uviedol samotný žalobca bez toho, aby to so žalovaným vopred dohodol, alebo odkonzultoval. Žalobca konal v rozpore s dobrými mravmi, ak mal v úmysle nahrádzať stratu úrokov z termínovaného vkladu prípadným nárokom na zmluvnú pokutu, ktorej výška prevyšuje aj ním uvádzanú výšku úroku z termínovaného vkladu. Žalovaný namieta aj tvrdenie žalobcu, že pôžička mu bola poskytnutá na podnikateľské účely. Táto bola poskytnutá na vyriešenie ťažkej životnej situácie sporejnej s nákladnou liečbou a zdravotnou starostlivosťou o jeho maloletú dcéru. Žalobca predložil žalovanému zmluvu o pôžičke priamo v pobočke svojej banky, kde po jej podpise vybral predmetnú sumu, poskytol ju žalovanému a žalovaný nemal objektívne možnosť vniesť prípadné pripomienky k zmluve o pôžičke, resp. k jednotlivým jej ustanoveniam. Takým postupom žalobca vystavil žalovaného tiesni a podpísal s ním predmetnú zmluvu za nápadne nevýhodných podmienok pre žalovaného. O tejto skutočnosti svedčí aj fakt, že žalobca netrval na podpise zmluvy aj zo strany manželky žalovaného napriek tomu, že ju v záhlaví predmetnej zmluvy na strane dlžníka sám uviedol, ale žiadal len podpis žalovaného. Keďže podpis dlžníka v druhom rade na zmluve absentuje, žalovaný považuje túto časť zmluvy o pôžičke za absolútne neplatnú. Absencia podpisu manželky žalovaného na zmluve o pôžičke by prípadne nemusela zakladať neplatnosť samotnej zmluvy o pôžičke, avšak dohodu o zmluvnej pokute je nutné uzavrieť s poukazom na § 544 ods. 2 OZ len písomne. Písomný prejav vôle dlžníka v druhom rade, teda podpis manželky žalovaného na zmluve chýba a s prihliadnutím na uvedené žalovaný považuje predmetnú časť zmluvy o pôžičke (článok IV) za absolútne neplatnú, nakoľko nebola platne uzatvorená medzi všetkými zmluvnými stranami v zmysle § 544 ods. 2 OZ. Žalovaný má za to, že dojednanie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty nie je bežnou vecou podľa § 145 ods. 2 OZ a pri absencii podpisu manželky žalovaného, resp. bez písomného súhlasu oboch manželov na predmetnej zmluve o pôžičke je takéto dojednanie o zmluvnej pokute nutné považovať za neplatné. Okrem iného výška pokuty je neprimeraná v hrubom rozpore s dobrými mravmi, so zásadami poctivého obchodného styku a nekorešponduje ani so zvyklosťami, ktoré sa týkajú primeranej výške pokuty dohodnutej veriteľom a dlžníkom za porušenie záväzkov dlžníka v prípade uzatvorenia či už ústnej, alebo písomnej zmluvy o pôžičke. Takto definovaná výška pokuty odporuje zákonu a javí sa ako úžera. V prípade priznania nároku žalobcu na jej úhradu vo výške 5% za každý i začatý mesiac omeškania až do splatenia požičanej sumy by to predstavovalo zmluvnú pokutu vo výške 60% ročne. Žalovaný poukázal na ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka. Pri dojednávaní zmluvnej pokuty, resp. jej výšky koná s dobrými mravmi len ten, kto požaduje primeranú výšku zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti, ktorá musí byť súčasne dohodnutá medzi všetkými zmluvnými stranami písomne. Žalovaný takisto vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplataenie zmluvnej pokuty v súlade s § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto navrhol žalobu zamietnuť a zaviesť žalobcu na náhradu trov konania.

4. Žalobca na uvedené reagoval replikou zo dňa 14.5.2021, kedy uviedol, že peniaze si žalovaný požičal za účelom poskytnutia finančných prostriedkov na podnikanie, ktorú skutočnosť samotný žalovaný nevyvracal, ani v konaní vedenom Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 35C/26/2018 a preto jeho tvrdenie o rozpore ustanovenia zmluvy o pôžičke s dobrými mravmi považuje za účelové. Otázkou platnosti zmluvy pre absenciu podpisu manželky žalovaného súd takisto vyriešil v predmetnom súdnom spore. Súd považoval zmluvu za platnú a zároveň žalovaný uznal aj istinu v plnom rozsahu. Pokiaľ žalovaný podpísal zmluvu a následne uznal istinu a nepotreboval k týmto úkonom súhlas svojej manželky, ani vo vzťahu k zmluvnej pokute nebol potrebný súhlas a to najmä s prihliadnutím na účel pôžičky. Pôžička bola poskytnutá so splatnosťou jeden mesiac, avšak vrátená bola po troch rokoch. V tejto súvislosti je zvláštne riešiť otázku dobrých mravov, pokiaľ žalovaný konal tak ako konal. Žalovaný si zmluvu riadne prečítal a nemusel si od neho peniaze požičiavať, pokiaľ nesúhlasil so zmluvou, resp. ak mal námietky voči jej zneniu. Mohol ich uviesť, avšak tieto nevzniesol. Znenie zmluvy, resp. jej časť je žalobcovi vytykána až od času, kedy sa rozhodol vec riešiť súdnou cestou. Sám žalovaný vpísal mená dlžníkov do zmluvy, pričom sa vyjadril, že jeho manželka sa nemohla dostaviť z dôvodu zaneprázdnenosti, avšak peniaze si bez problémov prevzal. Žalovaný dokonca podal na jeho osobu trestné oznámenie pre trestný čin úžery, čo bolo odmietnuté. Čo sa týka tvrdenia

žalovaného o neplatnosti zmluvy o pôžičke, resp. jej časti z dôvodu výšky zmluvnej pokuty, tak z aktuálnej judikatúry súdov SR vyplýva preferencia zachovania platnosti úkonu, pokiaľ z obsahu celého úkonu nevyplýva rozpor s dobrými mravmi. Konaním žalobcu však nedošlo k rozporu s dobrými mravmi žiadnym spôsobom. Žalovaný súhlasil so znením zmluvy v celom rozsahu a výška zmluvnej pokuty bola dohodnutá po dohode so žalovaným. Námietka premlčania je takisto neopodstatnená, vzhľadom na uplatňované obdobie a dátum podania žaloby.

5. Žalovaný na uvedené reagoval duplikou zo dňa 16.6.2021, kedy zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a čo sa týka vyslovenia právneho názoru súdu vo vzťahu k platnosti samotnej zmluvy o pôžičke v rámci konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 35C/26/2018 mal žalovaný za to, že v danom konaní sa súd nezaoberal platnosťou zmluvy v časti týkajúcej zmluvnej pokuty, nakoľko tento nárok si žalobca v uvedenom konaní neuplatnil. Naopak už v citovanom konaní žalovaný namietal zmluvnú pokutu.

6. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi, výsluchmi strán sporu a svedka a zistil tento nasledovný skutkový stav:

7. Zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 30.6.2017 súd zistil, že v zmluve ako veriteľ bol označený žalobca a ako dlžník bol označený žalovaný a jeho manželka I. T.. Na zmluve figurujú iba podpisy žalobcu a žalovaného. Pri podpise zmluvy žalobca požičal žalovanému na podnikateľské účely sumu 4.000 Eur s tým, že sa títo dohodli na 1% mesačnom úroku na dobu jedného mesiaca. Dlžník sa zaviazal vrátiť sumu 4.000,- Eur spolu s úrokom 40,- Eur, t.j. spolu 4.040,- Eur do 31.7.2017. V článku IV. si zmluvné strany dohodli, že v prípade, že dlžník pôžičky včas nesplatí, potom je povinný uhradiť veriteľovi pokutu vo výške 5% za každý i začatý mesiac omeškania až do splatenia požičanej sumy a dohodnutého úroku. V záhlaví zmluvy detaily o dátume narodenia, rodné čísla a bydlisko dlžníkov boli vpísané rukou samotným žalovaným.

8. Výzvou zo dňa 26.4.2018 žalobca cestou poisťovne právnej ochrany D.A.S. Rechtsschutz AG, pobočka poisťovne z iného členského štátu vyzval žalovaného na vrátenie pôžičky vo výške 4.000 Eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 1% od 30.6.2017 do 31.7.2017 a s 5% ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy odo dňa 1.8.2017 do zaplatenia.

9. Z predloženého dokladu Prima banky Slovensko súd zistil, že dňa 30.7.2020 žalovaný vložil na účet žalobcu sumu 3.000,- Eur.

10. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že žalovaný - jeho bratranec ho požiadal v dosť krátkom časovom termíne o pôžičku ako člena rodiny, pretože nesplácal nehnuteľnosť, ktorú mal na podnikanie. Žalobcu mu naivne z večera do rána požičal tieto peniaze. Podporil to aj zmluvou, ktorú mu dal prečítať a do ktorej žalovaný dopísal dátumy narodenia, rodné čísla a bydlisko priamo v banke. Následne žalobca vybral z banky požadovaný obnos, ktorý bol potom vložený na účet v banke žalovaného. Žalovaný mu sľúbil vrátiť peniaze do jedného mesiaca. Po obdržaní peňazí s ním prestal komunikovať. Zmluva o pôžičke bola stiahnutá z internetu, do záhlavia neboli dané údaje o žalovanom ako podnikateľovi, lebo žalobca nemá právnické vzdelanie. Žalovaný mu povedal, že potrebuje peniaze, lebo mu zoberú dom, v ktorom býva. Tam žalovaný aj podniká. Manželku žalovaného označil v zmluve, lebo mu to takto bolo poradené. Trval aj na jej podpise, avšak zobral si len jeden podpísaný exemplár, potom sa už k tomu nedostal, žalovaný mu zmluvu aj s podpisom manželky nevrátil a namietal, že Lenka (pozn. manželka žalovaného) o tom nevedela. Medzi prečítaním zmluvy žalovaným a vložením poskytnutých peňazí na účet prešla cca 1 hodina, kedy prebrali podmienky úroku, úročenia, zmluvnej pokuty, lebo žalobca trval, aby si žalovaný zmluvu prečítal. Na viac nebol čas, lebo to bola pôžička z večera do rána. Po prečítaní zmluvy žalovaný podmienky zmluvy nijako nekomunikoval. Žalobca v zastúpení spoločnosťou DAS ho potom vyzval na splatenie pôžičky prostredníctvom splátkového kalendára, zásielka sa vrátila neprevzatá. Žalobca požičal peniaze na mesiac a zmluvná pokuta bola 5% mesačne. O čísla, ktoré sú teraz predmetom konania ani neuvažoval, pretože bol uisťovaný, že tie peniaze mu budú vrátené do mesiaca. Tým, že poskytol peniaze, stratil na úrokoch, ktoré mal z tých peňazí.

11. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že zavolať žalobcovi, že s úrne potrebuje peniaze na zaplatenie hypotéky. Stretli sa v Sberbanke v Auparku. Po príchode mu žalobca dal do rúk zmluvu a povedal mu, nech si ju narychlo naštuduje a keď s tým súhlasí, nech to podpíše a keď nie, nech to nechá tak. Údaje

o jeho osobe a manželke vypísal žalovaný osobne. Potom zmluvu žalobcovi odovzdal, žalobca vybral peniaze a išiel s ním do Slovenskej sporiteľne, kde mu pri okienku dal peniaze a dobre vedel, že je to na hypotéku. Nie je pravdou, že žalovaný so žalobcom údajne nekomunikoval, skôr naopak. Čo sa týka komunikácie s DASom, čo mu bolo poslané, vyplnil a podpísané to poslal späť. Bolo mu povedané, že keď mu príde podpísaná zmluva späť, tak to má začať splácať. Žalobcovi naozaj prisľúbil vrátiť požičané peniaze do mesiaca, ale potom mu volal, že mu ich nemôže vrátiť, lebo mu meškali faktúry. K údaju o tom, že sa pôžička dáva na podnikateľské účely, mu žalobca povedal, že je to proforma. O zmluve do stretnutia v banke nevedel. Dodatočne nežiadal o opravu zmluvy. O zmluve o pôžičke s manželkou nekomunikoval, ona o zmluve nevedela, ani dodatočne po jej podpise žalovaným až keď prišla výzva z DAS, žalovaný jej povedal, že to vybaví. Manželke nič nepovedal.

12. V konaní vypovedala ako svedkyňa manželka žalovaného Lenka Macková, ktorá uviedla, že v tom čase boli v ťažkej rodinnej situácii, keďže majú 4 deti a jedna z dvojčiek je postihnutá, pričom v roku 2017 sa dostali do finančnej tiesne, dlžili na hypotéke a hrozilo, že prídu o dom. Ona v tom čase nepracovala, dostávala len opatrovateľský príspevok, t.j. 200,- Eur. Tieto veci riešil manžel, ona mala na starosti deti. Keď to vypuklo, že sa o tom dozvedela, tak sa jej manžel priznal, že si požičal. O celej situácii sa podrobne dozvedela až keď prišla žaloba, tak vtedy tú zmluvu videla. Keď si prerátali zmluvnú pokutu, tak sa svedkyňa zhrozila. Keby o tom bola oboznámená, tak by s tým nesúhlasila. Pre ich rodinu nejde zaplatiť sumu 6.700,- Eur. Vedela, že koľko dlžia na hypotéke - 4.000,- Eur. Manžel ju ubezpečil, že to má nechať naňho.

13. Súd vo veci vrátenia pôžičky rozhodol rozsudkom č.k. 35C/26/2018-137 zo dňa 4.8.2020 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 35C/26/2018-144 zo dňa 26.8.2020.

14. Súd vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení:

15. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 49 Občianskeho zákonníka, účastník, ktorý uzavrel zmluvu v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, má právo od zmluvy odstúpiť.

18. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

19. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

20. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

21. Podľa § 545 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak z dojednania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

22. Podľa § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

23. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 5% za každý aj začatý mesiac omeškania až do splatenia požičanej sumy. V konaní nebol medzi stranami sporu sporný skutkový stav, ako došlo k uzatvoreniu Zmluvy o pôžičke, prenechaniu požičaných finančných prostriedkov žalovanému a ich vráteniu žalobcovi. Taktiež sporové strany nepopreli, že medzi nimi bola v rámci Zmluvy o pôžičke zo dňa 30.6.2017 uzavretá aj dohoda o zmluvnej pokute vo výške 5% mesačne za každý aj začatý mesiac omeškania až do splatenia pôžičky, aj keď v čl. IV zmluvy bola označená iba slovom pokuta.

27. Obrana žalovaného spočívala v tom, že pre chýbajúci podpis manželky žalovaného je časť zmluvy o pôžičke, konkrétne článok IV., kde bola dohodnutá zmluvná pokuta, absolútne neplatná. Táto je neplatná aj pre rozpor s ustanovením § 39 OZ, t.j. že dohoda o zmluvnej pokute odporuje zákonu, obchádza zákon, prieči sa dobrým mravom. Žalovaný tvrdí, že žalobca vystavil žalovaného tiesni pri uzatváraní zmluvy o pôžičke, ktorú podpísal za nápadne nevýhodných podmienok. Dohodnutá zmluvná pokuta je neprímeraná, v rozpore s dobrými mravmi, so zásadami poctivého obchodného styku a nekorešponduje ani s bežnými zvyklosťami, pretože predstavuje až 60% ročne. Zároveň dojednanie o tak neprímerane vysokej zmluvnej pokute nie je bežnou vecou v zmysle § 145 ods. 2 OZ a preto aj z tohto dôvodu pre absenciu podpisu manželky žalovaného je časť zmluvy ohľadom zmluvnej pokuty neplatná. V neposlednom rade žalovaný vzniesol aj námietku premlčania.

28. Zmluvou o pôžičke veriteľ prenecháva dlžníkovi na voľné nakladanie veci určené podľa druhu, najčastejšie peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť mu po uplynutí dohodnutej lehoty veci rovnakého (toho istého) druhu. Pre platnosť tohto záväzku sa nevyžaduje osobitná forma, môže byť písomná, ústna alebo konkludentná, t.j. vyplývajúca z konaní daných subjektov záväzkového vzťahu.

29. Popri sankciách majetkovej povahy, ktoré Občiansky zákonník ustanovuje pre prípady, keď dlžník svoju povinnosť riadne a včas nesplnil, ocitne sa tak v omeškaní (úroky alebo poplatok z omeškania), zabezpečenie záväzkov sa môže uskutočniť aj špeciálnymi zabezpečovacími prostriedkami, ktoré sa v konkrétnom prípade môžu použiť na dosiahnutie väčšej istoty, že právo veriteľa bude uspokojené. Kým právne sankcie, ktoré postihujú dlžníka pre nesplnenie dlhu nastávajú zo zákona a sú všeobecnej povahy, ku vzniku špeciálnych zabezpečovacích právnych prostriedkov je potrebný právny úkon. Všetky tieto zabezpečovacie prostriedky majú akcesorickú povahu; popri svojom vzniku predpokladajú existenciu hlavného záväzku, na zabezpečenie ktorého majú slúžiť.

30. Jedným z týchto zabezpečovacích prostriedkov je zmluvná pokuta. Je to dohodou účastníkov určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť pre prípad nesplnenia záväzku vôbec alebo pre prípad porušenia akejkoľvek inej zmluvnej povinnosti. Dohoda o nej musí mať obligatórne písomnú formu a to bez ohľadu na to, akú formu má zmluva ňou zabezpečovaná. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie výšky pokuty alebo určenie spôsobu jej určenia. Spôsob jej určenia má byť jednoznačný. Výška pokuty nie je zákonom limitovaná; nemôže byť však v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 OZ.

31. Ustanovenie § 145 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>> Občianskeho zákonníka <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>> sa aplikuje v prípade, ak sa jedná o právny úkon týkajúci sa spoločných vecí, nie však v ostatných prípadoch. Na aplikáciu § 145 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>> Občianskeho zákonníka <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>> sa musí jednáť o také právne úkony, ktorými manželia nakladajú so spoločnými vecami ako existujúcimi predmetmi bezpodielového spoluvlastníctva. Za

spoločnú vec manželov sa považuje iba vec, ktorá prináleží do bezpodielového spoluvlastníctva. Zmluva o pôžičke nie je úkonom, ktorým by sa nakladalo so spoločnými existujúcimi vecami patriacimi do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Zmluvou o pôžičke manžel berie na seba záväzok, že hodnoty, ktoré zatiaľ nedrží a nepatria mu, ale budú mu poskytnuté, vráti podľa dohodnutých podmienok. Nedisponuje ničím, čo jemu a jeho manželke už patrí. Zo zmluvy o pôžičke je preto oprávnený a zaviazaný len ten manžel, ktorý zmluvu o pôžičke uzavrel, v tomto prípade žalovaný. Uzatvorením zmluvy o pôžičke obsahujúcej aj dojednanie o zmluvnej pokute žalovaným takto nevznikol spoločný záväzok manželov, ale iba záväzok žalovaného, pretože nešlo o vybavovanie záležitosti týkajúcej sa spoločných vecí v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a to ani s prihliadnutím na dohodnutú sadzbu zmluvnej pokuty vo výške 5% za každý i začatý mesiac omeškania.

32. Tak ako tu bolo vyššie uvedené, časť zmluvy predstavujúcu dohodu o zmluvnej pokute (čl. IV) je potrebné považovať za akcesorický záväzok k hlavnému záväzku - zmluvy o pôžičke. Existencia zmluvnej pokuty je závislá od existencie hlavného záväzkového vzťahu. V konaní sp. zn. 35C/26/2018 súd v bodoch 34,35 rozsudku ako aj vo vyššie citovanom bode tohto rozsudku ustálil, že právny úkon pôžičky nevznikol medzi žalobcom a žalovaným spolu s jeho manželkou, ale jednoznačne vznikol iba medzi žalobcom a žalovaným. Z uvedeného potom vyplýva, že ani akcesorický záväzok - dohoda o zmluvnej pokute nemohla vzniknúť medzi žalobcom na jednej strane a žalovaným a jeho manželkou na strane druhej. Uvedené by postrádalo akúkoľvek logiku, ak by zo záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o pôžičke, t.j. vrátiť požičané finančné prostriedky žalobcovi bol povinný iba žalovaný, avšak z akcesorického záväzku - dohody o zmluvnej pokute by mala byť zaviazaná a pasívne legitimovaná aj manželka žalovaného. Z uvedeného dôvodu súd neprisvedčil argumentácii žalovaného o potrebe podpisu manželky žalovaného na zmluve, i keď obsahujúcej dohodu o zmluvnej pokute, pretože tak hlavný záväzok ako aj akcesorický záväzok vznikol jedine medzi žalobcom a žalovaným. Práve preto podpis manželky na zmluve o pôžičke obsahujúcej dohodu o zmluvnej pokute nebol nevyhnutný. Uvedené sa nakoniec prejavilo i v tom, že žaloba smeruje jedine voči žalovanému a nie aj voči manželke žalovaného.

33. Súd následne skúmal, či dojednaná zmluvná pokuta 5% mesačne z požičanej istiny, t.j. 60% ročne je neprimeraná, v rozpore s dobrými mravmi, so zásadami poctivého obchodného styku, či korešponduje s bežnými zvyklosťami resp. či odporuje zákonu, obchádza zákon, prieči sa dobrým mravom.

34. Zmluvná pokuta patrí k zabezpečovacím prostriedkom záväzkového práva. Je to dohodou účastníkov určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Možno ju dohodnúť aj pre prípad omeškania so splatením peňažného záväzku a to takým spôsobom, že jej výška bude tiež závislá na dobe, po ktorú trvá porušenie zmluvnej povinnosti (napr. percentuálnou sadzbou za každý deň alebo za každý mesiac omeškania, teda za vymedzený čas). Má akcesorickú povahu, pri svojom vzniku predpokladá existenciu hlavného záväzku, na zabezpečenie ktorého má slúžiť. Inštitút zmluvnej pokuty plní v určitom zmysle slova funkciu paušalizovanej náhrady škody. Výška zmluvnej pokuty musí spĺňať kritérium primeranosti, inak by dohoda o nej mohla byť neplatná pre rozpor s dobrými mravmi.

35. Účelom zmluvnej pokuty zakotvanej v ustanovení § 544 a 545 Občianskeho zákonníka je donútiť dlžníka hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Zmluvná pokuta teda predovšetkým predstavuje hrozbu dlžníkovi, že pokiaľ nesplní svoju (najmä) zmluvnú povinnosť, vznikne mu povinnosť poskytnúť pre tento prípad dojednané plnenie t.j. pokutu. Dojednaná zmluvná pokuta má teda v prvom rade čeliť porušeniu povinnosti (funkcia prevenčná) lebo ak bude zabezpečená povinnosť plnená, bola hlavná funkcia zmluvnej pokuty vyčerpaná. Vedľa toho má zmluvná pokuta i funkciu reparačnú (uhradzovaciú), lebo jej zmyslom je tiež reparaovať na strane veriteľa ujmu, ktorá mu vznikla v dôsledku porušenia povinnosti zo strany dlžníka. Zároveň však v sebe zmluvná pokuta môže zahrňovať i ďalšie čiastky, ktoré predstavujú trest (sankciu) pre toho, kto povinnosť porušil, čo vyplýva z výslovného znenia ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka, ktoré povinnosť hradiť zmluvnú pokutu činí nezávislou na vzniku škody. Inými slovami povedané, zmluvná pokuta je peňažitá čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť, na ktorú je pokuta viazaná a to bez ohľadu na to, či porušením povinností vzniká veriteľovi škoda.

36. Určenie výšky zmluvnej pokuty je zásadne vecou vzájomnej dohody zmluvných strán. Neznamená to však, že v každom jednotlivom prípade môže byť dohodnutá pokuta v neobmedzenej výške.

Primeranosť zmluvnej pokuty je treba posúdiť s prihliadnutím k celkovým okolnostiam právneho úkonu, jeho pohnútkam a účelu, ktorý sledoval, ako i vzájomný pomer pôvodnej a sankčnej povinnosti. Nemožno pritom opomínať zásadu pacta sunt servanda, v súlade s ktorou je plnenie zmluvných záväzkov a nie ich nerešpektovanie a porušovanie.

37. Žalovaný namietal, že dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 5% mesačne, čo predstavuje 60% ročne je neprimeraná. Súd sa s týmto názorom žalovaného nestotožnil. Súd mal naopak za to, že takáto výška dohodnutej zmluvnej pokuty nie je neprimeraná, ani v rozopre s dobrými mravmi, neobchádza zákon, ani sa mu neprieči. Je potrebné poznamenať, že ustálená judikatúra považuje za primerané aj zmluvné pokuty dohodnuté v oveľa vyššej výške, napr. 1% denne, t.j. 365% ročne (rozsudok NS SR sp. zn. 2 Cdo 172/2007, 2Obdo/39/2010 <<https://www.judikaty.info/document/nssr/8859>>, 8Cdo/174/2020), resp. zmluvná pokuta vo výške 0,67 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania (sp. zn. 33Odo/61/2005) ako aj zmluvná pokuta vo výške 0,23 % denne (sp. zn. 33Odo/1779/2006). Záver o neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty bol vyslovený v prípadoch, keď zmluvná pokuta bola napr. vo výške 100.000,- Sk/3.319 Eur k hodnote zabezpečovanej povinnosti 3.000,- Sk/99,58 Eur (sp. zn. 3Cdo/130/2006), resp. zmluvná pokuta vo výške 13 % denne z dlžnej sumy (sp. zn. 1ObdoV/93/2004 <<https://www.judikaty.info/document/nssr/47488>>). Z uvedeného dôvodu zmluvná pokuta dohodnutá medzi žalobcom a žalovaným vo výške 5% mesačne = 60% ročne = 0,16% denne nedosahuje mieru neprimeranosti a to ani vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu, kedy si žalovaný požičal peniaze na riešenie rodinných problémov súvisiacich či už so zdravotným stavom jeho dcéry alebo vyplatením omeškaných splátok hypotekárneho úveru. Takáto výška zmluvnej pokuty nijako neprekračuje účel zmluvnej pokuty spočívajúci najmä v hrozbe dostatočne citelnou majetkovou sankciou voči dlžníkovi pre prípad, že nesplní zabezpečovaciu povinnosť a v dostatočnom zabezpečení veriteľa proti prípadným škodám, ktoré by mu mohli nesplnením zabezpečenej povinnosti vzniknúť.

38. V posudzovanej veci bola konečná výška zmluvnej pokuty plne závislá na dobe, po ktorú žalovaný nesplnil povinnosť, ktorú sám zmluvne prevzal. Výsledná výška zmluvnej pokuty, predstavujúca viac než 100% zabezpečenej pohľadávky je totiž dôsledkom relatívne dlhej doby, ktorá uplynula odo dňa splatnosti zabezpečenej pohľadávky do jej zaplatenia (33 mesiacov). Preto súd pri hodnotení primeranosti dohodnutej výšky zmluvnej pokuty musel vychádzať tak zo sadzby ako aj z dĺžky omeškania. Z pohľadu primeranosti výšky zmluvnej pokuty je totiž namieste hodnotiť inak zmluvnú pokutu dojednanú vo forme pevne stanovenej čiastky a zmluvnú pokutu dojednanú formou určitej sadzby za stanovenú časovú jednotku.

39. Je potrebné prihliadnuť na to, že 5% mesačne zo sumy 4.000 Eur predstavuje 200 Eur. Ak by žalovaný bol v omeškaní len zopár dní resp. týždňov, zmluvná pokuta stanovená formou určitej sadzby za stanovenú časovú jednotku, by v konečnom dôsledku nepredstavovala sumu v žalovanej výške. Celková výška zmluvnej pokuty tak dosiahla sumu 6.700 Eur len v dôsledku dlhodobého omeškania žalovaného. Tu totiž konečná výška zmluvnej pokuty plne závisela od doby, po ktorú žalovaný ako dlžník svojou zmluvnou pokutou zabezpečenú povinnosť neplnil - čím dlhšia bola doba omeškania, tým vyššiu výšku zmluvná pokuta dosiahla. Inak povedané neprimeranosť zmluvnej pokuty nemožno usudzovať z jej celkovej výšky, ak je dôsledkom dlhodobého omeškania a s tým spojeným navyšovaním o inak primeranú dennú či mesačnú sadzbu zmluvnej pokuty. Opačný záver je neprijateľný, lebo by vo svojich dôsledkoch zvýhodňoval dlžníka (čím by dlhšie dlžník svoje povinnosti neplnil, tým viac by bol zvýhodňovaný pri posudzovaní prípadnej neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty), a znamenalo by to spochybnenie funkcií, ktoré má zmluvná pokuta plniť. Žalovaný mohol zabrániť nárastu celkovej výšky zmluvnej pokuty tým, že by v čo najkratšom čase splnil svoju povinnosť vrátiť dlžnú sumu žalobcovi, na ktorú sa zmluvne zaviazal (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 22. novembra 2006, sp. zn. 33Odo/61/2005, obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 24. júna 2009, sp. zn. 33Odo/1779/2006). V zásade dlžník nemôže úspešne namietat rozpor dohody o zmluvnej pokute s dobrými mravmi, ak on sám mohol zabrániť nárastu celkovej výšky zmluvnej pokuty práve splnením si jeho zmluvnej povinnosti zabezpečenej zmluvnou pokutou. Posudzovanie samotnej konečnej výšky zmluvnej pokuty by odporovalo účelu zmluvnej pokuty a neoprávnene by zvýhodňovalo dlžníka, keď zvyšovanie výhodnosti jeho pozície pri posudzovaní prípadnej neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty by tak bolo priamo úmerné dĺžke neplnenia si jeho povinnosti a čím dlhšie by si dlžník neplnil svoje povinnosti, potom by bola väčšia pravdepodobnosť, že dohoda o zmluvnej pokute bude posudzovaná ako neprimeraná.

40. Dohodnutá zmluvná pokuta nakoniec nebola plnením, ktoré mal žalovaný primárne poskytnúť, jeho plnenie spočívalo vo vrátení poskytnutých finančných prostriedkov. Zmluvná pokuta je zabezpečovací inštitút a sankcia za porušenie povinnosti, preto sa do vzájomného plnenia v zmysle uvedeného ustanovenia nemôže zahrnúť. Súd takto dospel k záveru, že zmluvná pokuta bola dohodnutá riadne, táto je primeraná aj vzhľadom k okolnostiam prípadu, neobchádza zákon, neprieči sa mu a nie je v rozpore s dobrými mravmi.

41. Žalovaný sa v neposlednom rade bránil tým, že dojednanie o zmluvnej pokute je právnym úkonom urobeným v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, pretože celú zmluvu o pôžičke aj s daným ujednaním o zmluvnej pokute sformuloval sám žalobca, takto skoncipovanú zmluvu mu predložil na prečítanie a oboznámenie sa s jej obsahom v banke pri vyberaní finančných prostriedkov, ktoré potom následne po podpísaní zmluvy žalovaný vložil na svoj účet v inej banke.

42. Súd sa ani s touto argumentáciou žalovaného nestotožnil. Súd mal za to, že žalovaný sám vytvoril situáciu, kedy k uzatvoreniu zmluvy došlo v krátkom časovom úseku, pretože on požiadal žalobcu o poskytnutie pôžičky telefonicky len jeden deň predtým. Aj napriek tomu uvedené mu nebránilo, aby (tak ako žalobca) pripravil znenie zmluvy o pôžičke sám a predložil ho na schválenie a podpis žalobcovi. Zároveň žalovaný vo svojej výpovedi dokonca potvrdil, že žalobca mu zmluvu pred podpisom poskytol na preštudovanie a následný podpis v prípade súhlasu s jej obsahom. V prípade nesúhlasu s obsahom žalovaný nemusel pristupovať k uzatvoreniu danej zmluvy vôbec. Ak sa aj žalovaný nachádzal v nepriaznivej finančnej situácii, uvedené ešte automaticky nemožno považovať za tieseň. Zároveň súd s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie, kedy neposúdil sadzbu dohodnutej zmluvnej pokuty za neprimeranú, má za to, že takto dohodnutý právny úkon - dohodu o zmluvnej pokute nemožno definovať ako právny úkon uzavretý za nápadne nevýhodných podmienok. V neposlednom rade súd musí konštatovať, že ak je zmluva uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, ktoré podmienky však musia byť splnené kumulatívne, v zmysle § 49 OZ má dotknutý účastník zmluvy právo od zmluvy iba odstúpiť, avšak neznamená to automaticky, že došlo k uzavretiu neplatného právneho úkonu. Žalovaný však napriek jeho tvrdeniu o uzavretí právneho úkonu v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok od zmluvy resp. jej časti týkajúcej sa dohody o zmluvnej pokute, neodstúpil a to počas obdobia od jej uzavretia dňa 30.6.2017 do 19.1.2021, kedy až v odpore proti platobnému rozkazu (č.l. 30) začal uvedené skutočnosti (tieseň, nápadne nevýhodné podmienky) tvrdiť. Potom je obtiažne uveriť jeho konštatovaniu o právnom úkone uskutočnenom v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

43. Súd sa zaoberal aj námietkou premlčania vznesenou žalovaným, pričom porovnaním dátumu uplynutia premlčacej doby v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka s dátumom podania žaloby žalobcu dospel k záveru, že tento nárok v zmysle vyššie citovaných ustanovení je premlčaný iba čiastočne v rozsahu 100 Eur, čo predstavuje zmluvnú pokutu za obdobie omeškania žalovaného s plnením jeho peňažného dlhu vo výške 1.000 Eur od 1.8.2021 do 30.9.2021.

44. Premlčaním práva na splnenie hlavného peňažného záväzku dochádza zároveň k premlčaniu práva na zmluvnú pokutu dohodnutú za omeškanie so splnením hlavného záväzku vo forme určeného percenta za určitý časový úsek (t.j. narastajúcim spôsobom za pokračujúce omeškanie), a to za dobu omeškania nasledujúcu po premlčaní hlavného záväzku. I pri nedostatku výslovnej právnej úpravy v Občianskom a Obchodnom zákonníku <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-513/1991>> možno z akcesorickej povahy zmluvnej pokuty vyvodit', že jej osud je spätý s hlavným záväzkom, a to nielen pri zániku hlavného záväzku, kedy zaniká aj záväzok zo zmluvnej pokuty, ale aj pri premlčaní hlavného záväzku. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (súdnu vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou premlčania. Je to uplynutie času určeného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho môže povinný subjekt čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t.j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Ak sa dlžník môže brániť proti žalobe o splnenie hlavného záväzku námietkou premlčania, tým viac sa môže brániť námietkou premlčania aj proti súdnemu uplatneniu práva na zmluvnú pokutu za čas od uplynutia premlčacej doby na splnenie hlavného záväzku, ak zmluvná pokuta bola dohodnutá za omeškanie a to percentom za určitý časový úsek (napr. za každý deň omeškania). Iný výklad by mal za následok, že napriek premlčaniu práva na splnenie hlavného

záväzku, prostredníctvom zmluvnej pokuty dohodnutej za omeškanie a určenej percentom za každý deň omeškania by bol dlžník po časovo neobmedzenú dobu donucovaný na splnenie hlavného záväzku, čím by boli negované právne dôsledky vyplývajúce z inštitútu premlčania a zároveň by nebol rešpektovaný jeden zo základných princípov súkromného práva a to princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdelým patrí právo).

45. Z uvedených záverov súd vychádzal a mal za to, že ak splatnosť hlavného záväzku z pôžičky bola dohodnutá k 31.7.2017, trojročná premlčacia doba uplynula dňom 31.7.2020 a preto nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty počnúc dátumom 1.8.2020 predstavujúci sumu 100 Eur je premlčaný a nemožno mu vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným priznať súdnu ochranu. Zvyšný nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty premlčaný však nie je.

46. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 97,02 % (jeho úspech predstavoval sumu 6.600 Eur, t.j. 98,51 %, neúspech v zamietnutej časti 100 Eur, t.j. 1,49 %, kedy pomer úspechu a neúspechu potom predstavuje 97,02 %), o ktorej konkrétnej výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom.

52. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

53. V citovanom ustanovení § 257 Civilného sporového poriadku je (podobne ako predtým pri § 150 O.s.p.) fixované moderačné absolútné právo súdu zmierniť dôsledky upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom. Záver súdu o tom, že je tu splnený predpoklad na priznanie práva na náhradu trov konania (podľa § 255 Civilného sporového poriadku), nevylučuje, aby súd súčasne nedospel k záveru, že sú splnené aj predpoklady na aplikáciu § 257 Civilného sporového poriadku. A tak napriek úspechu vo veci súd skonštatuje, že niektorému z účastníkov konania vzniklo právo na náhradu trov konania, lenže sa mu nepriznalo, pretože bolo treba použiť § 257 Civilného sporového poriadku.

54. K uplatneniu zmierňovacieho práva súdu môže dôjsť s prihliadnutím najmä na rôzne aspekty konkrétneho prípadu. Stáva sa tak vtedy, keď súd dôjde k záveru, že povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z rozmanitých dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami.

55. V tomto konkrétnom prípade súd nevidel dôvody hodné osobitného zreteľa tak v osobnom či majetkovom postavení žalovaného a ani v predmete sporu a preto o trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).